

// Anant Amuchi Dheyasakti | Anant An Asha //

Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya,
(Arts, Commerce & Science) Kale
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin - 416 205 (Maharashtra State) INDIA
Affiliation : Shivaji University, Kolhapur.

1.3.2.1. Number of students undertaking project work/field work / internships

DVV Clarification

List of Documents

Sr. No	Particular
1	Report On Project Work
2	project work completion certificate
3	sample photographs of the field work

I/C PRINCIPAL

Vitthalrao Patil Mahavidyalaya (Arts, Commerce & Science) K
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

// Anant Amuchi Dheyasakti / Anant An Asha //

Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya,
(Arts, Commerce & Science) Kale
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin - 416 205 (Maharashtra State) INDIA
Affiliation - Shivaji University, Kolhapur.

Report On Project Work

BA/BCOM /BSC/ II year of Environment studies student having a project work. Environment studies is compulsory subject for all second year students. In Academic Year 2021-22 projects has been given to students as per Shivaji University rule. The projects groups are divided into 5 students and some student selected project as individual way with their respective Topics. For the environment case study projects the approach is more towards field work so that student can learn different environmental aspects during the project completion duration. Here is the list of some of the projects made by our students.

1. Solid Waste Management Case Study
2. Biomedical Waste
3. Biodiversity
4. Historical Places
5. Vermicomposting
6. Global warming
7. Environmental Awareness
8. Water Pollution

Students project submission is carried under Shivaji University guidelines with 30 marks evaluations.

Environment Studies [Student Strength]

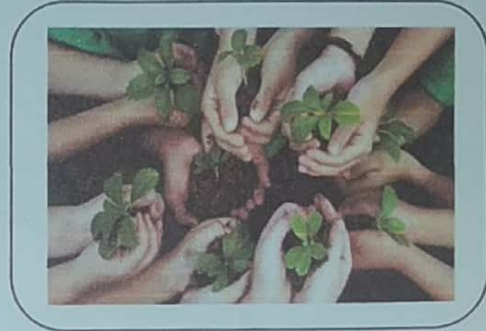
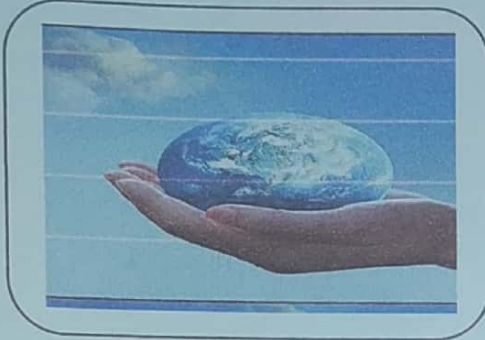
Department	B.A. II	B. COM. II	B. SC. II
2021-22	163	64	122

I/C PRINCIPAL
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya (Arts, Commerce & Science) Kale

// Anant Amuchi Dheyasakti ! Anant An Asha //
Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panutre's
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya,
(Arts, Commerce & Science) Kale
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin - 416 205 (Maharashtra State) INDIA
Affiliation : Shivaji University, Kolhapur.

2021-22

SHIVAJI UNIVERSITY KOLHAPUR
B.A./ B. COM./ B. SC. Part II

Environmental Studies Project Report

Name of the Project

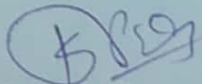
वाक्यांश कथ-माचे नियोजन

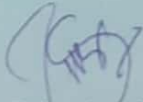
Student Name Patil Sandeep Balu

PRN No 2020041137

Marks Obtained 26

Out Of 30

Mr. Krishna B. Patre (M.A., B.Ed., Net)
Asst Professor
Subject Teacher

Principal
I/C PRINCIPAL

Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, (Arts, Commerce & Science) Kale
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

श्री दत्ता शिक्षण प्रसारक मंडळ, पातुरे
Shri Datta Shikshan Prasarak Mandal, Panure's
Vitthalrao Patil Mahavidyalaya,
(Arts, Commerce & Science) Kale

Tal. Panhala, Dist. Kolhapur, Pin - 416 205 (Maharashtra State) INDIA
Affiliation - Shivaji University, Kolhapur

CERTIFICATE

This is to certify that Patil Sandeep Balu
PRN No 2020041137 Seat No. 31746 is the student of
Second Year of BA/B.Com./B.Sc./ Course in Environmental
Studies project completed as per curriculum of
Shivaji University, Kolhapur in the Second semester of
Academic Year 2021-2022.

15859

Mr. Krishna B. Patre (M.A., B.Ed., Net)
Asst Professor
Subject Teacher

Principal

I/C PRINCIPAL

Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, (Arts, Commerce & Science) Kale
Tal. Panhala, Dist. Kolhapur

Place- Kale

Date - 22-04-2022

प्रकल्पानाचे नाव - टाकाऊ कचऱ्याचे निष्कासन

* अनुक्रमणिका *

अ. क्र

प्रकल्पाची माहिती

1]

पुढल्याची निषेध

2]

उदियपटये

3]

महल्लव

4]

अभ्यास पददती

5]

निरीक्षणे

6]

विश्लेषण

7]

निष्कर्ष

8]

पुढल्याचे सादरीकरण

प्रकल्पाची निवड

विविध प्रकारची जीवसृष्टी तसेच मानवी समुह व समाज परिसरात राहतात. व विकसित होतात. त्या परिसरातील सर्व घटकांना पर्यावरण असे म्हणतात.

पर्यावरणाच्या प्रकल्पांमध्ये प्रकल्पाची निवड करणे खूप कठिन असते. परंतु आम्हाला सरांनी ते अगदी सोपे करून सांगितले. सरांनी आमच्या समोर अनेक विषय मांडले. त्यातील ज्या विषयाकडे माझी नजर गेली ती विषय म्हणजे आमच्या परिसरातील टाकाडू कचऱ्याचे व्यवस्थापन करणे हा विषय मी निवडला.

आपल्या आसपासच्या अनेक प्रकारच्या कचरा असतो. त्या कचऱ्याचे व्यवस्थापन करण्यासाठी अनेक टाकाडू करणाऱ्या कचऱ्याचे पुनर्वापर करण्याच्या उद्देशाने मी हा प्रकल्प करत आहे.

उद्येपटे

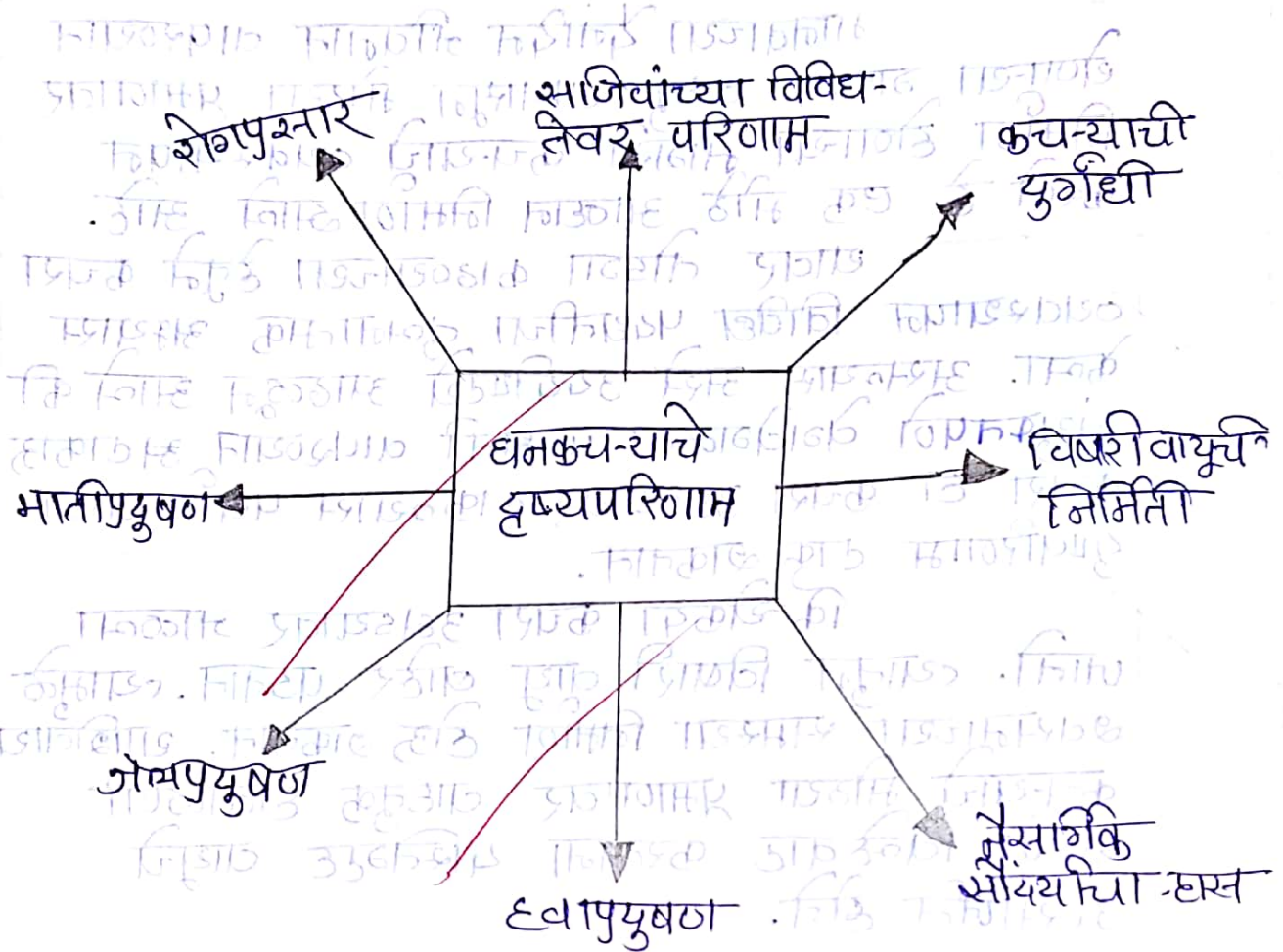
मानवाच्या दैनंदिन जीवनात वापरण्यात येणाऱ्या गरजा वस्तू थापासून मोठ्या प्रमाणावर निर्माण होणाऱ्या नागरी कुचऱ्याचे व्यवस्थापन करणे हे एक मोठे आव्हान निर्माण आले आहे.

यावर तोडगा काढण्याच्या हेतूने कुचरा व्यवस्थापन विविध पध्दतीचा तुलनात्मक अभ्यास केला. असल्यास असे उद्येपट्टे आढळून आले की संयुक्तपणे वेगवेगळ्या पध्दती वापरण्यात आटाकड कुचरा हा कुचरा उद्येपट्टेवर टाकण्यास पर्यावस्थाचा दुष्परिणाम टाकू शकतात.

कितीकदा कुचरा उद्येपट्टेवर जाळवा जातो. त्यातून विषारी वायू बाहेर पडतात. त्यामुळे श्वसनाच्या समस्या निर्माण होऊ शकतात. याशिवाय कुचऱ्याचे मोठ्या प्रमाणावर वाहणुक हाताळणी आणि विन्हेवाट कस्ताना यस्तिगट्ट वायूचे उत्सर्जन होते.

सिद्धि

महत्त्व

आपण जसजशी प्रगती करतो. तसतस आपली वापरण्याच प्रमाण वाढत आणि प्रकारही अधिक वाढतान. पण तो कचरा साठवून शहिव्याने त्याचा नागरीकांवर व पर्यावरणावर दुष्परिणाम होतो.

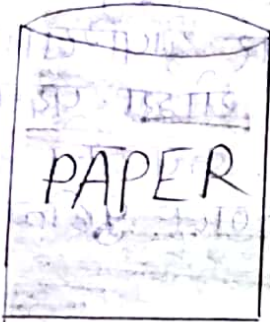
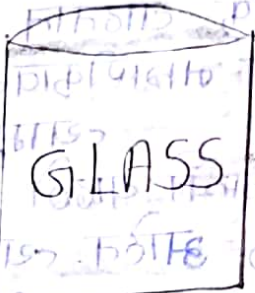

त्यामुळे कचरा हा योग्य पध्दतीने निष्काची वाढणे महत्त्वाचे आहे. कच-याचे अनेक घटक आहेत. त्यातील दोष म्हणजे पुढीलप्रमाणे =

१) सेंद्रिय

२) असेंद्रिय

कच-याकडे बघण्याचा आपला दृष्टिकोन बदलवायला हवा कचरा ही समस्या म्हणून न पाहता एक संधी म्हणून पाहणे महत्त्वाचे आहे. तयार होणाऱ्या कच-याच्या समस्येकडे आपण प्रधान्याने लक्ष देणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे.

<p>Handwritten text describing paper and its properties.</p> <p>PAPER</p>	<p>Handwritten text describing glass and its properties.</p> <p>GLASS</p>
<p>Handwritten text describing plastic and its properties.</p> <p>PLASTIC</p>	<p>Handwritten text describing metal and its properties.</p> <p>METAL</p>

कृपया साठवणाच्या पध्दती

अभ्यासपद्यती

कचरा व्यवस्थापनाच्या अभ्यासात हे आढळून आले की महाराष्ट्रात एका वर्षात साधारण 93 टन बाण कचरा तयार होतो. म्हणजे पुणेक दिवसाचा साधारण 0.4 ते 0.3 किलो कचरा तयार होतो. त्यातील 80% हा नगरपालिका क्षेत्रात तयार होतो म्हणजे सुमारे 9300 मानव-गाडीचे उबे भारतातील उबठा कचरा राज्यात तयार होतो. या शिवाय दरवर्षी ज्या प्रकारचा कचराही तयार होतो. त्यापैकी पुढीलप्रमाणे मुख्य :

1) घरगुती कचरा.

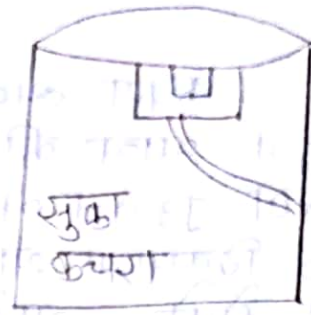
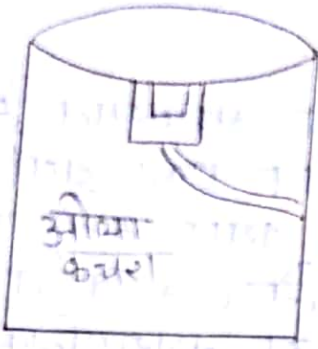
2) विषारी कचरा

3) यवाखाऱ्यातील कचरा

4) रत्नेद्रान कचरा

वि.सं.सं.सं.सं.सं.सं.

कचराचे व्यवस्थापन =

- * ओल्या कचरा
 - 1] शिळे अन्न
 - 2] झाडांची पाने
 - 3] अंड्याची कवचे
 - 4] भाजीचे रस
 - 5] फळांच्या शाखी
- * शुका कचरा
 - 1] वर्तमानपत्राची रेशमी
 - 2] लीखंड
 - 3] कपडे
 - 4] काचेचे तुकडे
 - 5] प्लास्टिक पिश्या

निरीक्षण

आपल्या येनंयिन आयुष्यात अठळ स्थानू पुटकावनेच्या वस्तु आणि साठी पिढ्या संपुठापणे टाळण्याची वाढळत्या जोपासणारा कचरा निखाळ्यपणे आपल्या सोबत वापरत असते. मीठ्या प्रमाणात तयार होणाऱ्या टाफाड कचऱ्याचे व्यवस्थापन यावर लोडगा काढण्यासाठी विविध लुभनात्मक पयधतीचा वापर केला जाऊ शकतो.

• कचऱ्याचे प्रकार पुढीलप्रमाणे.

1] ओला कचरा

2] सुका कचरा

या प्रकारच्या कचऱ्याच्या व्यवस्थापनावर योन पयधती आपण अभ्यासना आहित

विज्ञापन

उच्च तापमानात जैविक कचरा व्यवस्थापन
 [भट्टीद्वारे उच्च तापमानाने
 कचराचे ज्वलन] विज्ञापन
 शैक्षणिक संस्थांमध्ये विज्ञापन
 ही संस्था विज्ञापन सेवा
 विज्ञापन सेवा
 शैक्षणिक संस्थांमध्ये
 विज्ञापन सेवा

शास्त्रीय व
 पर्यावरण स्नेही
 कचराचे
 व्यवस्थापन

शैक्षणिक संस्थांमध्ये
 विज्ञापन सेवा
 शैक्षणिक संस्थांमध्ये
 विज्ञापन सेवा

शैक्षणिक संस्थांमध्ये
 विज्ञापन सेवा
 शैक्षणिक संस्थांमध्ये
 विज्ञापन सेवा

शुद्धित भूमि
 भरणेची संकल्पना

पाथरोक्सिस
 उच्च तापमानात
 कचराचे ज्वलन
 करून अजैविक
 उत्पाद बायोगॅस

औद्योगिक
 कचरा
 व्यवस्थापन
 भूमिभरणेची
 पद्धत

विश्लेषण

कुच-याचे व्यवस्थापन करण्याबाबतचे धोरण ठरविले व त्या पध्दतीचा अभ्यास करणे मार्गदर्शन ठरू शकते.

पर्यावरणातील परिणाम पाहून वेगवेगळ्या कुच-याची विव्हेटाट लावण्यास कोणकोणत्या पध्दती निश्चित म्यदगार ठरेल विविध परिसरातील कुच-यातील धटक आणि त्याचे प्रमाण वेगवेगळ्या पध्दतीचे असू शकते. धटक त्यामुळे येथील स्थानिक धटकर त्या ठिकाणी कुचरा व्यवस्थापना बाबत योग्य त्या पध्दती संयुक्तपणे अवलंबता येतात. उदाहरणार्थ टाका कुचरा जोखीम होऊन समाजास व पर्यावरणास हानिकारक असलेले धोरण ठरवून ते पुढे शाहरात शकितले आवश्यक आहे.

टाका कुच-याचे व्यवस्थापन करण्यासाठी अनेक वैज्ञानिक पध्दती उपलब्ध आहेत. अभ्यास पध्दती निश्चितच समाजासाठी आणि पर्यावरणासाठी हितकारक असते.

निष्कर्ष

कुचरा हा दुसऱ्या कोणाच्या तरी समस्या आहे. असं म्हणून चायणार नाही. आपण निर्माण केलेल्या कचऱ्याचे व्यवस्थापन करण्यासाठी सामाजिक जागृती राजकीय इच्छाशक्ती व प्रत्येक नागरिकाचा सहभाग अत्यंत महत्त्वाचा आहे.

सर्व प्रथम म्हणजे कचऱ्याचे प्रमाण मुळात कमी करता येते. का ते पहायला हे कचरा टाकण्याच्या अगोदर त्याचा पुनर्वापर करता येईल. का त्याचा विचार करायला हवा. प्रत्येकजण आपल्या परिसरातील निर्माण कचऱ्याचे प्रयत्न केले पाहिजे.

1) Recyclable - (पुन्हा प्रक्रिया करता येण्यासारखे)

2) Reusable - (पुन्हा वापरता येण्यासारखे)

3) Biodegradable - (विघटन होणारी)

4) Diggible - (प्रक्रिया न करता येण्यासारखे)

• कचरा व्यवस्थापन करण्याचे निष्कर्ष :-

- 1) टाकाऊ गोष्टीचा जास्तीत जास्त पुनर्वापर करणे
- 2) घरांमध्ये कचऱ्याचा बाँडोवसू करणे.
- 3) माहिती उपलब्ध करून लोकांचा सहभाग वाढवणे.

प्रकल्पाचे सादरीकरण

शैक्षणिक वर्ष 2020 ते 2021 अंतर्गत महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक शिक्षण मंडळाने पर्यावरण हा विषय अभ्यास क्रमात समाविष्ट केला आहे.

माझ्या प्रकल्पाचा विषय ठाडूक कवचाचे व्यवस्थापन हा आहे. प्रकल्प म्हणजे शिक्षणाचा प्रत्येक जीवनाशी केलेली मांडणी की त्यामुळे माझ्या कल्पनेला व संशोधनाला महत्व प्राप्त झाले. हा प्रकल्प करण्यासाठी मला उते 4 महिन्यांचा कालावधी मिळाला. या प्रकल्पाची कार्ये करत असताना अभ्यास पद्धतीच्या माध्यमातून चॅकस व शुद्धपणे निरीक्षण केले. व निरीक्षणाच्या माध्यमातून या प्रकल्पाचे विश्लेषण केले.

ज्यामुळे पर्यावरणाची सकारात्मक विचारसरणीला चालना मिळाली. व निष्कर्षाच्या माध्यमातून पर्यावरणाच्या समस्येवर प्रकाश टाकण्याचे कार्य प्रकल्पामधून पूर्ण केले.

अशा प्रकारे प्रकल्प करताना अनुभव तसेच स्वयंम अध्ययनामुळे निर्माण झाला. तसेच हा प्रकल्प कायसाठी प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्षरीत्या अनेक गोष्टी व लोकांचे मार्गदर्शन व सहकार्य मिळाले.

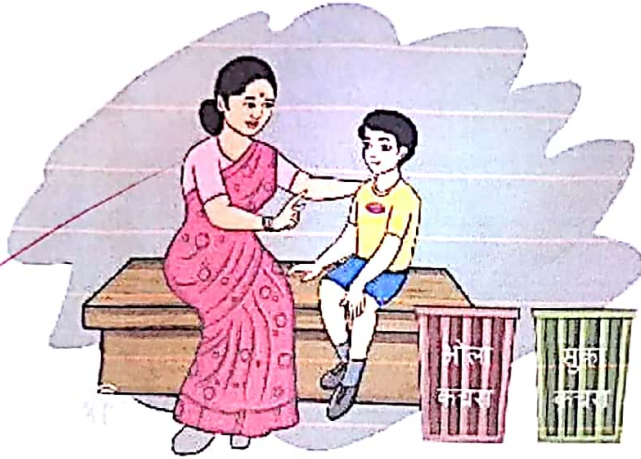
पर्यावरण रक्षित, स्थैर्यात्मात्मक पर्यावरण

कचऱ्याच्या विघटनासाठी
लागणारा कालावधी

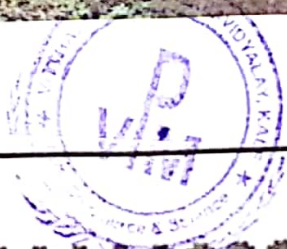
पर्यावरणीय व्यवस्थापन

'अ'

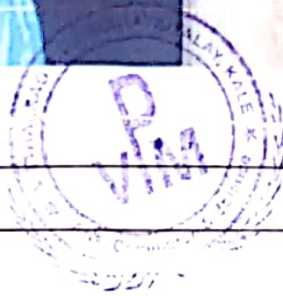
'ब'

त्यासाठी ही आकृती पहा.

Field Work

I/C PRINCIPAL

Vitthalrao Patil Mahavidyalaya, (Arts, Commerce & Science) Kale
Tal. Pinnac, Dist. Kolhapur